

ИСХОД ИНДОЕВРОПСКИХ КОНСОНАНТА

ПРЕГЛЕД

пие.	мик.	грч.	дијал.
*s	$(a_2 = /ha/ \text{ или } \emptyset$ $= /s/,^{1,2} \emptyset = /s/^{3})$	$(^{\epsilon}, ^1 \emptyset, ^2 \zeta^3),$ $((\emptyset^{46}))$	јон., еол. (\emptyset^1)
*p	$pV = /p/$	п	
*b	$pV = /b/$	β	
*b^h	$pV = /p^h/$	φ, $(п^4)$	
*t	$tV = /t/,$ $(sV = /ts/,^5 \emptyset = /t/^{3})$	τ, $(\sigma,^5 \emptyset^3)$	дор. (τ^5)
*d	$dV = /d/,$ $(\emptyset = /d/^{3})$	δ, (\emptyset^3)	
*d^h	$tV = /t^h/$	θ, (τ^{4a})	
*k, *k'	$kV = /k/$	κ, (\emptyset^3)	
*g, *g'	$gV = /g/$	γ	
*g^h, *g'^h	$kV = /k^h/$	χ, (κ^{4a})	
*k^u	$(kV = /k/,^7$ $qV = /k^u/,^9)$	$(\tau,^{6a} \kappa^7, \pi^8)$	еол. ($\kappa,^7 \pi^9$)
*g^u	$(kV = /g/,^7$ $qV = /g^u/,^9)$	$(\delta,^{6b} \gamma,^7 \beta^8)$	еол. ($\gamma,^7 \beta^9$)
*g^{uh}	$(kV = /k^h/,^7$ $qV = /k^uh/,^9)$	$(\theta,^{6b} \chi,^7 \varphi^8)$ $((\tau^{4b}))$	еол. ($\chi,^7 \varphi^9$)

Биљешке: 1 – под условом да се налази на почетку ријечи; 2 – под условом да се налази у интервокалској позицији; 3 – под условом да се налази на крају ријечи; 4а – под условом да се налази испред пие. *C^h у сљедећем слогу, дјејством тзв. GRASSMANN-ОВОГ ЗАКОНА; 4б – под условом да се налази на почетку ријечи и испред и пие. *C^h у сљедећем слогу, дјејством тзв. GRASSMANN-ОВОГ ЗАКОНА; 4в – под условом да се налази испред пие. *е и испред и пие. *C^h у сљедећем слогу, дјејством тзв. GRASSMANN-ОВОГ ЗАКОНА; 5 – под условом да се налази испред пие. *ј, дјејством тзв. ГРЧКЕ АСИБИЛАЦИЈЕ; 6а – под условом да се налази испред пие. *е; 6б – под условом да се налази испред пие. *е, *ј; 7 – под условом да се налази испред или иза пие. *и; 8 – под условом да се налази другдје, тј. осим испред пие. *е, (*i) и испред или иза пие. *и; 9 – под условом да се не налази испред или иза пие. *и.

СИБИЛАНТИ

Праиндоевропско *s

§PPP Условљени исходи пие. *s

Пие. *s > грч. *h > мик. **a**₂ (тј. /ha/) или **ø** (тј. /h/), грч. ^ς – под условом да се налази на почетку ријечи, гдје исход у дијалектима, еолском и јонском, може бити и **ø**, дјејством тзв. ПСИЛОЗЕ

= стинд. **s**, ав. **h**, стперс. **h**^a (тј. /h/), јерм. **ø**, стфр **ø**, нфр. **ø**, лат. **s** – под истим условом, тј. да се налази на почетку ријечи испред пие. *V;

= стперс. **ø** (тј. /ø/) – под истим и додатним условом, тј. да се налази на почетку ријечи испред пие. *V, и то испред пие. *и;

= јерм. **h** – под истим и додатним условом, тј. да се налази на почетку ријечи испред пие. *V, и то испред јерм. *i*.

Грчки примјери из коријена и основа

грч. **ἄ-** < пие. *sm- [*sm₀-]

= стинд. **sa-**, ав. **ha-**, стперс. **h**^a- /ha-/, лат. **sem-**

грч. **ἄλς** < пие. *sh₂-el-s [sh₂-al-s]

= јерм. *at*, лат. *sals > **sāl**

грч. **ἔδος** < пие. *sed-os-ø [sed-os-ø]

= стинд. **sádaḥ**

грч. **ἔλκω** < пие. *selk-o-h₂ [selk-o-h₂]

> пие. *selk-ō-h₂ [selk-ō-h₂] (в. §CCC)

грч. **ἔν** < пие. *sem-ø [sem-ø]

= лат. **sem-el**

грч. ἔνος < пие. **sen-o-s* [*seŋ-o-s*]
 = стинд. *sánaḥ*, јерм. *hin*

грч. ἑπτὰ < пие. **septm* [*septm̥*]
 = стинд. *saptá*, ав. *hapta*, јерм. *ewtʰn*, лат. *septem*

грч. ἑπεταῖ << пие. **sekʷ-e-toi* [*sekʷ-e-toi*] (> грч. *ἑτετοῖ)
 = стинд. *sácate*, ав. *hacaite*
 ≈ лат. *sequitur* < грч. **sekʷ-e-tor* [*sekʷ-e-tor*]

грч. ἔρπω < пие. **serp-o-h₂*
 > пие. **serp-ō-h₂* [*serp-ō-h₂*] (в. §CCC)
 = лат. *serpō*
 ≈ стинд. *sárpati* < пие. **serp-e-ti* [*serp-e-ti̥*]

грч. (ат.) ἥλιος < пие. **seh₂u-el-i-o-s* [*sah₂u-el-i-o-s*] (> грч. **hāxelios*)
 > пие. **sēh₂u-el-i-o-s* [*sāh₂u-el-i̥-o-s*] (в. §CCC, §CCC)
 ≈ стинд. *súryah* < пие. **sh₂u-l-i-o-s* [*sh₂u-l-i-o-s*] > **sūh₂-l-i-o-s* [*sūh₂-l-i-o-s*] (в. §CCC, §CCC)

грч. ἥμι- < пие. **sēm-i* [*sēm-i̥*]
 = стинд. *sāmiṽ*, лат. *sēmi-*

грч. ἴζω < пие. **si-sd-o-h₂* [*si-zd-o-h₂*]
 > пие. **si-sd-ō-h₂* < [*si-zd-ō-h₂*] (в. §CCC)
 = лат. *sīdō*
 ≈ стинд. *sídati* < пие. **si-sd-e-ti* [**si-zd-e-ti̥*]

грч. ὀ < пие. **s-o* [*s-o*]
 = стинд. *sá*, ав. *hā*

грч. ὄλος < пие. **solh₂-u-o-s* [*solh₂-u-o-s*]
 > пие. **sol-u-o-s* [*sol-u-o-s*] (в. §CCC)
 = стинд. *sárvaḥ*, ав. *hauruuō*
 ≈ лат. *sollus* < пие. **solh₂-n-o-s* [**solh₂-n-o-s*]

грч. ὤς < пие. **suH-s* [*suH-s*]
 > пие. **sūH-s* [*sūH-s*] (в. §CCC)
 = лат. *sūs*

Микенски примјери из коријена и основа

мик. *a₂-r- /hal-/* < пие. **sh₂-el-* > грч. ὀλ-

Дијалекатски примјери из коријена и основа са псилозом

хом. ἥλιος, еол. ἄελιος, арк. ἄελιος, дор. ἄελιος < пие. **seh₂u-el-i-o-s* [*sah₂u-el-i-o-s*]
 > пие. **sēh₂u-el-i-o-s* [*sāh₂u-el-i̥-o-s*] (в. §CCC, CCC)
 = грч. (ат.) ἥλιος, итд. (в. горе)

хом. οὖλος < пие. **solh₂-u-o-s* [*solh₂-u-o-s*]
 = грч. ὄλος, итд. (в. горе)

- Пие. ***s** > пгрч. ***h** > мик. **a₂** (тј. /**ha**/) или **ø**, грч. **ø** – под условом да се налази у интервокалској позицији
- = стинд. **s**, итд. (в. §**CCC** горе) али лат. **r** – под истим условом условом, тј. да се налази у интервокалској позицији;
- = стинд. **š**, ав. **š̌**, стперс. **š̌^a** (тј. /**š̌**/) – под истим и додатним условом, тј. да се налази и у интервокалској позицији и иза пие. ***r**, ***u**, ***k**, ***i**, дјејством тзв. RUKI-ПРАВИЛА;
- = ав. **nh** – под истим и додатним условом, тј. да се налази у интервокалској позицији, и то између иир. ***ǎ** и ***ǣ**.

Грчки примјери из коријена и основа

- грч. εἶ < пие. ***h₁es-si** [**h₁es-si**]
 > пие. ***h₁es-i** / ***h₁e-si** [**h₁es-i**] (в. §**CCC**)
 = стинд. **ási**, ав. **ahi**
- грч. ζέω < пие. ***ies-o-h₂** [**ies-o-h₂**]
 > пие. ***ies-ō-h₂** [**ies-ō-h₂**] (в. §**CCC**)
 ≈ стинд. **yásati** < пие. ***ies-e-ti** [**ies-e-ti**]
- грч. θεός < пие. ***d^hh₁-s-o-s** [**d^hh₁-s-o-s**]
 ≈ нфр. ΔΕΩΣ < пие. ***d^hh₁-s-ōis** [**d^hh₁-s-ōis**]
- грч. (хом.) νέεταῖ (> νεῖταῖ) < пие. ***nes-e-toi** [**nes-e-toi**]
 = стинд. **násate**

Грчки примјери из завршетака и наставака

- eh₂-основе:** грч. (хом.) dat pl -η < пие. loc pl ***-eh₂-su** [**-eh₂-s_u**] (>> пие. ***-eh₂-si** [**-eh₂-s_i**]) > пгрч. ***-āhi**
 > пие. ***-ā^h₂-su** [**-ā^h₂-s_u**] (в. §**CCC**) (>> ***-ā^h₂-si** [***-ā^h₂-s_i**])
 = стинд. **-āsu**, став. **-āhū**, млав. **-āhu**
- s-основе:** грч. (хом.) gen sg -εος (> ат. -ους) < пие. gen sg ***-es-os** [**-es-os**] (> пгрч. ***-ehos**)
 ≈ стинд. **-asaḥ**, став. **-aṅhō**, млав. gensg **-aṅhō**, лат. **-eris** < пие. ***-es-es**
- s-основе:** грч. (хом.) dat sg -εῖ (> ат. -εἰ) < пие. loc sg ***-es-i** [**-es-i**] (> пгрч. ***-ehi**)
 = стинд. **-asi**, млав. **-ahi**, лат. **-ere**
- s-основе:** грч. (хом.) acc sg -εᾶ (> ат. -η) < пие. acc sg ***-es-m** [**-es-m**] (> пгрч. ***-ehā**)
 = лат. **-erem**
- s-основе:** грч. (хом.) nom npl -εᾶ (> ат. -η) < пие. nom npl ***-es-h₂** [**-es-h₂**] (> пгрч. ***-eha**)
 = лат. **-era**
- s-основе:** грч. nom pl -εις < пие. nom pl ***-es-es** [**-es-es**] (> пгрч. ***-ehes**)
 = стинд. **-asaḥ**, став. **-aṅhō**, млав. **-aṅhō**

s-основе: грч. (хом.) gen pl -έων, ат. -ῶν < пие. gen pl ***-es-o-om** [-**es-o-om**]
> пие. ***-es-ōm** (в. §CCC)

= стинд. -**asām**, став. -**aṅhām**, млав. -**aṅhām**

≈ лат. -**erum** < пие. ***-es-om**

s-основе: грч. (хом.) acc pl -εᾶς < пие. acc pl ***-es-ns** [-**es-ns**] (> пгрч. ***-ehās**)

= стинд. -**asaḥ**, став. -**aṅhō**, млав. -**aṅhō**, лат. -**erēs**

prim act them 2sg грч. -εις << пие. ***-e-si** [-**e-si**] (> пгрч. ***-ehi**)

= стинд. -**asi**, став. -**aḥī**, млав. -**aḥī**, лат. -**is**

Изнимке у грчком, услијед реституције

грч. ἔλυσα << пие. ***h₁e-lh₁u-s-m** [**h₁e-lh₁u-s-m**] (> грч. *ἔλυᾶ)

– према грч. ἔδειξα < пие. ***h₁e-deik-s-m** [**h₁e-deik-s-m**] и сл.

Изнимке у грчком, услијед s-метатезе

грч. εὔω < пие. ***h₁eus-o-h₂** [**h₁eus-o-h₂**] (> пгрч. ***euḥō**)

> пие. ***h₁eus-ō-h₂** [**h₁eus-ō-h₂**] (в. §CCC)

= лат. **ūrō**

≈ стинд. **óṣati** < пие. ***h₁eus-e-ti** [***h₁eus-e-ti**]

грч. ἔωσ < пие. ***h₂eus-os-s** [**h₂eus-os-s**] (> пгрч. ***auḥōs**)

> пие. ***h₂eus-ōs-ø** [**h₂eus-ōs-ø**] (в. §CCC)

≈ стинд. **uṣāḥ** < пие. ***h₂us-os-s** [**h₂us-os-s**]

≈ лат. **aurōra** < пие. ***h₂eus-os-s-eh₂-ø** [***h₂eus-os-s-eh₂-ø**] > ***h₂eus-ōs-ø-ē^{h₂}-ø**

[***h₂eus-ōs-ø-a^{h₂}-ø**] (в. §CCC, §CCC)

грч. ἱερός < пие. ***ish₁-r-o-s** [**iš₁-r-o-s**] (> пгрч. ***iheros**)

= стинд. **iṣiráh**

Изнимке у микенском, услијед s-метатезе

мик. **i-je-ro / (h)ieros/** < пие. ***ish₁-r-o-s** > грч. ἱερός

Пие. ***s** > пгрч. ***s** > мик. **ø** (тј. /**s**/), грч. **ς** – под условом да се налази на крају ријечи

= стинд. **ḥ**, ав. **ø**, стперс. **ø** (тј. /**ø**/), јерм. **k'**, стфр. **s**, нфр. **ς**, лат. **s**, под истим условом, тј. да се налази на крају ријечи иза пие. ***V**;

= стинд. ***ṣ** > **ḥ**, ав. **š**, стперс. **š^a** (тј. /**š**/) – под истим и додатним условом, тј. да се налази на крају ријечи иза пие. ***V** и иза пие. ***r**, ***u**, ***k**, ***i**, дјејством тзв. RUKI-ПРАВИЛА;

= став. -**ē** или -**ō**, млав. -**ō**, стперс. **Ca** или **a** (тј. /**a**/) – под истим и додатним условом, тј. да се налази на крају ријечи иза пие. ***V**, и то у склопу пие. слиједа ***-es**, ***-os**;

- = став. $\overset{\circ}{a}$, млав. $\overset{\circ}{a}$ – под истим и додатним условом, тј. да се налази на крају ријечи *иза* *пие*. *V, и то у склоу *пие*. *слиједа* *-ēs, *-ōs;
- = јерм. - \emptyset – под истим и додатним условом, тј. да се налази на крају ријечи *иза* *пие*. *V, и то у посљедњем слогу, *услијед* јерм. апокопе.

Грчки примјери из коријена и основа

грч. δις < *пие*. *du-i-s [du-i-s]
 = стинд. *dvih*, млав. *biš*, лат. *bis*

Грчки примјери из завршетака и наставака

о-основе: грч. ном sg -ος < *пие*. ном sg *-o-s [-o-s]
 = стинд. -*ah*, став. - \bar{o} / - \bar{o} , млав. - \bar{o} , стперс. -*a*, јерм. - \emptyset , стфр. -*os*, нфр. -*os*, стлат. -*os*, лат. -*us*

о-основе: грч. дат pl -οις < *пие*. int pl *-ōis [-ōis]
 = стинд. -*aih*, став. -*āiš*, млав. -*āiš*, стфр. -*oys*, нфр. -*ois*, лат. datpl, ablp -*is*

eh₂-основе: грч. ген sg -ᾱς / -ης < *пие*. ген sg *-eh₂-es [-eh₂-es]
 > *пие*. *-ah₂-as [-ah₂-as] (в. §CCC)
 = нфр. -*as*, стлат. -*ās*

С-основе: грч. ген sg -ος < *пие*. ген sg *-os [-os]
 ≈ стинд. -*ah*, став. - \bar{o} , млав. - \bar{o} , стперс. -*C^a /-a/*, лат. -*is* < *пие*. *-es

С-основе: грч. ном pl -ες < *пие*. ном pl *-es [-es]
 = стинд. -*ah*, став. - \bar{o} , млав. - \bar{o} , стперс. -*C^a /-a/*

і-основе: грч. ном sg -ις < *пие*. ном sg *-i-s [-i-s]
 = стинд. -*ih*, став. -*iš*, млав. -*iš*, стперс. -*i-š^(a) /-iš/*, јерм. - \emptyset , стфр. -*is*, лат. -*is*

u-основе: грч. ном sg -υς < *пие*. ном sg *-u-s [-u-s]
 = стинд. -*uh*, став. -*uš*, млав. -*uš*, стперс. -*u-š^(a) /-uš/*, јерм. - \emptyset , стфр. -*us*, лат. -*us*

s-основе: грч. ном nsg -ος < *пие*. ном nsg *-os- \emptyset [-os- \emptyset]
 = стинд. -*ah*, став. - \bar{o} , млав. - \bar{o} , стперс. -*C^a /-a/*, лат. -*us*

sec act them 2sg грч. -ες < *пие*. *-e-s [-e-s]
 = стинд. -*ah*, став. - \bar{o} , млав. - \bar{o} , стперс. -*C^a /-a/*

Микенски примјери из завршетака и наставака

о-основе: мик. ном sg -Co /-os/ < *пие*. ном sg *-o-s
 = грч. -*os*, итд. (в. горе)

о-основе: мик. дат pl -Co /-ōis/ < *пие*. int pl *-ōis
 = грч. -*ois*, итд. (в. горе)

eh₂-основе: мик. ген sg -Ca /-ās/ < *пие*. ген sg *-eh₂-es
 = грч. -*ās* / -*ης*, итд. (в. горе)

C-основе: мик. gen sg -Co /-os/ < пие. gen sg *-os
= грч. -ος, итд. (в. горе)

C-основе: мик. nom pl -Ce /-es/ < пие. nom pl *-es
= грч. -ες, итд. (в. горе)

i-основе: мик. nom sg -Ci /-is/ < пие. nom sg *-i-s
= грч. -ῖς, итд. (в. горе)

s-основе: мик. nom nsg -Co /-os/ < пие. nom nsg *-os-ø
= грч. -ος, итд. (в. горе)

§PPP Додатно условљени исход пие. *s

Пие. *s > грч. ø – под условом да се налази на почетку ријечи и да се у слједећем слогу налази пие. *C^h, дјејством тзв. GRASSMANN-ОВОГ ЗАКОНА = стинд. s, итд. (в. §CCC горе) – под истим условом, тј. да се налази на почетку ријечи испред пие. *V и да се у слједећем слогу налази пие. *C^h.

Грчки примјери из коријена и основа

грч. ἔχεται << пие. *seǵ^h-e-toi (> грч. *ἔχεται)
= стинд. sáhate